

Αθήνα, 28 Φεβρουαρίου 2000

Στο πλαίσιο του καθιερωμένου γύρου των κοινοτικών πρωτευουσών και εν όψει της προσεχούς Συνόδου του Εκτάκτου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας στις 23 και 24 Μαρτίου με θέμα την Απασχόληση, ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργός της Πορτογαλίας Antonio Guterres πραγματοποίησε σήμερα το μεσημέρι (ώρα 14.00) ολιγόωρη επίσκεψη εργασίας στην Αθήνα και είχε συνομιλίες, κατά τη διάρκεια γεύματος εργασίας, στο Μέγαρο Μαξίμου, με τον Πρωθυπουργό Κώστα Σημίτη.

Στις συνομιλίες μετείχαν από πορτογαλικής πλευράς η σύμβουλος του κ. Guterres επί θεμάτων Απασχόλησης Maria Joao Rodrigues και ο διπλωματικός του σύμβουλος Freitas Ferraz και από ελληνικής ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου, ο υπουργός αναπληρωτής Εξωτερικών Χρήστος Ροκόφυλλος, ο διευθυντής του Οικονομικού Γραφείου του Πρωθυπουργού καθηγητής - Τάσος Γιαννίτσης, ο σύμβουλος του Πρωθυπουργού Νίκος Θέμελης και ο διευθυντής του Διπλωματικού Γραφείου του πρέσβη Θεόδωρος Σωτηρόπουλος.

Μετά τις συνομιλίες που διήρκεσαν πέραν των δύο ωρών, οι Πρωθυπουργοί της Ελλάδας και της Πορτογαλίας προέβησαν σε δηλώσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις δημοσιογράφων.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Με τον Πρωθυπουργό της Πορτογαλίας κ. Guterres είχαμε μια πολύ φιλική και εγκάρδια συζήτηση. Ανταλλάξαμε απόψεις για την επόμενη Σύνοδο Κορυφής στη Λισσαβόνα. Οι απόψεις αφορούσαν τα θέματα της απασχόλησης, των οικονομικών μεταρρυθμίσεων, της κοινωνικής συνοχής. Αυτά θα είναι τα κύρια αντικείμενα των συζητήσεών μας.

Εμείς θα στηρίξουμε τις προτάσεις της Πορτογαλικής Προεδρίας.

Τα θέματα που θα συζητήσουμε είναι κρίσιμα. Είναι ανάγκη να διαμορφωθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση πια τώρα, μια συνεκτική πολιτική που να αφορά όλους αυτούς τους τομείς. Αυτή η συνεκτική πολιτική έχει να κάνει με την ικανότητα της Ευρώπης να προχωρήσει δυναμικά προς τα εμπρός. Αλλά ταυτόχρονα να προχωρήσει με ένα όραμα.

Με ένα όραμα στο οποίο θα δίνονται απαντήσεις στα μεγάλα θέματα, τα προβλήματα, τα οποία απασχολούν τον ευρωπαϊκό χώρο. Γνωρίζουμε

ότι είναι το πρόβλημα κυρίως της απασχόλησης, αλλά και το μέλλον του κοινωνικού μοντέλου, που έχει οικοδομηθεί τις τελευταίες δεκαετίες. Ένα κοινωνικό μοντέλο, το οποίο, υπό τις σημερινές περιστάσεις του διεθνούς περιβάλλοντος, βρίσκεται υπό αμφισβήτηση.

Μετά τη δημιουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, θέλουμε η Ευρώπη να περάσει σε ένα νέο όραμα. Ένα όραμα που θα είναι ταυτόχρονα αναπτυξιακό, κοινωνικό, ανθρώπινο. Πρέπει να το θέλει η Ευρώπη, να θέλει αυτή τη νέα κατεύθυνση.

Πιστεύουμε πως οι προτάσεις της Πορτογαλικής Προεδρίας βοηθούν προς αυτή την κατεύθυνση, συνιστούν μια σημαντική συνεισφορά για να διαμορφώσουμε αυτό το καινούριο πλαίσιο. Η διαμόρφωση αυτού του στόχου προϋποθέτει την απόλυτη κατανόηση των προβλημάτων που μας απασχολούν, αλλά ταυτόχρονα την πολιτική απόφαση να υπάρχουν παράλληλες δράσεις, τόσο σε κάθε χώρα-μέλος, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Με βάση αυτές τις κοινές διαπιστώσεις, οριοθετούνται ορισμένοι τομείς, όπου χρειάζεται να πάρουμε πρωτοβουλίες. Πρωτοβουλίες συντονισμού, αλλά και συγκεκριμένων μέτρων κοινής δράσης:

Είναι η κοινωνία της γνώσης, η κοινωνία της πληροφόρησης, το εκπαιδευτικό σύστημα, η έρευνα και η τεχνολογία, η επιχειρηματικότητα, η καταπολέμηση του αποκλεισμού, η στήριξη της απασχόλησης.

Κοινός στόχος μας είναι στη Λισσαβόνα να καταλήξουμε σε μια νέα συμφωνία για τις μεγάλες συντονισμένες δράσεις στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να δώσουμε σ' αυτές τις πολιτικές, οι οποίες είχαν διαμορφωθεί μέχρι τώρα και ήταν πολλές, μια νέα διάσταση. Να τις συντονίσουμε, να τις κατευθύνουμε πιο κοντά στις προσδοκίες των κοινωνιών μας.

Πιστεύω ότι το Συμβούλιο αυτό θα έχει όχι μονάχα επιτυχία, αλλά θα σηματοδοτήσει μια νέα σημαντική περίοδο. Φεύγουμε από ένα παρελθόν επιμέρους δράσεων και προχωρούμε σε μια πορεία μιας κοινής κατεύθυνσης για τη διαμόρφωση ενός νέου κοινωνικού μοντέλου στην Ευρώπη.

Στην Ελλάδα, όπως γνωρίζετε, η επόμενη τετραετία θα είναι επικεντρωμένη στην καταπολέμηση της ανεργίας, των ανισοτήτων, στη στήριξη της ανάπτυξης και της συνοχής. Είμαστε, λοιπόν, σε πολύ καλή στιγμή, γιατί συμπίπτουν οι προσπάθειες που γίνονται στη χώρα με τις προσπάθειες που γίνονται στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πιστεύω ότι χάρη στην προεργασία που έχει γίνει, χάρη στις αποφάσεις που θα ληφθούν, αλλά και χάρη στο γεγονός ότι βρισκόμαστε σε μια ευνοϊκή συγκυρία, θα υπάρξουν αποτελέσματα ορατά, απτά. Αποτελέσματα που θα βελτιώσουν κατά πολύ την πορεία μας στα θέματα της απασχόλησης, των δυνατοτήτων των πολιτών, των ευκαιριών τους και της ευημερίας τους.

Προσβλέπουμε, λοιπόν, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας, στις αποφάσεις που θα ληφθούν από το Συμβούλιο, υπό την καθοδήγηση της Πορτογαλικής Προεδρίας και πιστεύουμε ότι θα πραγματοποιηθεί στη Λισσαβόνα, όπως προέκυψε από τη σημερινή συζήτηση, ένα πολύ σημαντικό βήμα.

(ανεπίσημη μετάφραση από την αγγλική γλώσσα).

A. GUTERRES: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρωθυπουργέ. Θα ήθελα να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου και την εκτίμησή μου, όχι μόνο για την εξαιρετη συνάντηση, αλλά κυρίως για την εξαιρετη συμβολή της ελληνικής κυβέρνησης στο έργο της Προεδρίας μας για την προπαρασκευή της Συνόδου Κορυφής της Λισσαβόνας.

Το κείμενο που υπέβαλε η ελληνική κυβέρνηση στην Πορτογαλική Προεδρία είναι εξαιρετικά χρήσιμο και νομίζω ότι αγγίζει τα πιο κρίσιμα σημεία τα οποία συζητούμε.

Εχουμε πια στον κόσμο μια νέα εικόνα. Εχουμε μια οικονομία και μια κοινωνία που βασίζεται σε αυξημένη γνώση και δεν θέλουμε αυτό να είναι η προϋπόθεση για μια πιο άδικη κοινωνία, αλλά θέλουμε να είναι μια οικονομία και μια κοινωνία της γνώσης, που να δίνει ευκαιρίες σε όλους.

Γι' αυτό χρειαζόμαστε μια στρατηγική. Και στη δική μας στρατηγική χρειαζόμαστε ταυτόχρονα να επινοήσουμε ευρωπαϊκές πολιτικές για να αναπτύξουμε αυτή την κοινωνία που βασίζεται στην πληροφορία και τη γνώση, αλλά και να εγγωθηούμε την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία.

Πρέπει να ανανεώσουμε το κοινωνικό μοντέλο της Ευρώπης για το οποίο είμαστε υπερήφανοι, προκειμένου να είμαστε βέβαιοι ότι θα έχουμε δημιουργία θέσεων εργασίας και ταυτόχρονα να είμαστε βέβαιοι ότι το σύστημα κοινωνικής προστασίας θα είναι αιεφόρο στο μέλλον και ότι θα χρειαστούμε επίσης μακροοικονομικές πολιτικές για αιεφόρο ανάπτυξη.

Σύμφωνα με τις γραμμές και τους άξονες αυτούς, επεξεργαζόμαστε μια στρατηγική, όπου υπάρχει –νομίζω– ένα πλήρες “consensus” ανάμεσα

στην ελληνική κυβέρνηση, τον Πρωθυπουργό κ. Σημίτη και εμάς τους Πορτογάλους και πιστεύουμε ότι θα μπορέσουμε να επεξεργασθούμε, να αποφασίσουμε και να εφαρμόσουμε μια κοινή στρατηγική. Θα θέλαμε στη Λισσαβόνα να εγκρίνουμε όχι μόνο αυτή την κοινή στρατηγική, αλλά ορισμένες συγκεκριμένες δράσεις στους τομείς που ανέφερε ο Πρωθυπουργός κ. Σημίτης και να θεσπίσουμε μια νέα συντονισμένη μέθοδο δράσης για να βεβαιωθούμε ότι η στρατηγική μας θα εφαρμοσθεί, ότι τα μέτρα που θα υιοθετήσουμε θα εφαρμοσθούν και ότι πράγματι η κατάσταση θα αλλάξει.

Δεν θέλουμε να δημιουργήσουμε μια νέα διαδικασία, μια νέα διεργασία. Θέλουμε απλώς να διαρθρώσουμε, να απλουστεύσουμε, να δώσουμε μια στρατηγική καθοδήγηση, ένα προσανατολισμό σ' αυτό που ήδη υπάρχει, στις διαδικασίες που ήδη υπάρχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Στη διαδικασία του Λουξεμβούργου, του Κάρντιφ για τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις, της Κολωνίας για το μακροοικονομικό διάλογο. Σ' αυτές τις διαδικασίες θέλουμε να προσδώσουμε νέες διαστάσεις, όπως είναι εκείνες της κοινωνίας της πληροφορίας και της κοινωνίας της γνώσης και σ' αυτά συμπεριλαμβάνονται η έρευνα, η ανάπτυξη, η παιδεία, η εκπαίδευση, η δια βίου κατάρτιση. Ακόμη και τη διάσταση της ανακαίνισης, της αναμόρφωσης του κοινωνικού μοντέλου, του μοντέλου κοινωνικής προστασίας. Επίσης, θα ασχοληθούμε με την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού και είμαι βέβαιος ότι θα μπορέσουμε να βρούμε έναν τρόπο, όχι μόνο να συμφωνήσουμε επί της αρχής, όχι μόνο να συμφωνήσουμε επί των στρατηγικών αξόνων, αλλά να συμφωνήσουμε και επί μιας συντονισμένης μεθόδου που θα θεσπισθεί στο μέλλον, ούτως ώστε η Ευρώπη να μπορέσει να ανταγωνιστεί τις ΗΠΑ στους πιο κρίσιμους τομείς, όπου υπάρχει μεγάλο χάσμα ανάμεσα στις δύο κοινωνίες μας τα τελευταία χρόνια. Να μπορέσουμε να ανταγωνιστούμε, να καλύψουμε αυτό το χάσμα, αλλά και να κρατήσουμε κάτι για το οποίο είμαστε υπερήφανοι: Μια κοινωνία, η οποία φροντίζει για τους πολίτες, για την κοινωνική δικαιοσύνη, για τα συστήματα κοινωνικής προστασίας, ακόμη και να αναγνωρίσουμε την ανάγκη να επιφέρουμε μεταρρυθμίσεις, ούτως ώστε τα μέτρα αυτά να είναι διαρκή, βιώσιμα και επωφελή για όλους στην Ευρώπη.

Είμαι ευγνώμων για τη συμβολή της ελληνικής κυβέρνησης στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε τομείς εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης επίσης και για τη συνεργασία και δράση της ελληνικής κυβέρνησης σε όλες τις εξελίξεις στα Βαλκάνια και ακόμη στο δύσκολο και επίπονο διάλογο με την Τουρκία, ο οποίος, κατά τη γνώμη μας, αποτελεί μια συμβολή – κλειδί που προσέφερε η Ελλάδα για τη σταθερότητα στην ήπειρό μας και στην περιοχή μας.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Ήθελα να ρωτήσω εάν ο κ. Guterres έχει κάποια σαφή εικόνα για το πώς βλέπουν οι ηγέτες των «15» τον προσδιορισμό

συγκεκριμένων στόχων που θα βγουν από τη Λισσαβόνα, τόσο για την απασχόληση, όσο και για άλλα μέτρα. Και βέβαια ποια είναι η θέση και του κ. Σημίτη γι' αυτό.

A. GUTERRES: Είμαι πάρα πολύ αισιόδοξος για τη δυνατότητα να θεσπίσουμε συγκεκριμένους στόχους και να έχουμε ένα σύστημα που θα μπορέσει να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για συγκρίσεις, για προσομοίωση και για άμιλλα μεταξύ των χωρών-μελών μας. Αλλά αυτό θα πρέπει να γίνει με προσεκτικό τρόπο για να μπορέσουμε να λάβουμε υπόψη τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων χωρών. Αυτό που θέλουμε είναι να συντονίσουμε τις προσπάθειές μας και να χρησιμοποιήσουμε τα κατάλληλα μέσα γι' αυτό το συντονισμό. Στη διαδικασία που θα αρχίσει στη Λισσαβόνα και θα συνεχισθεί στα επόμενα Συμβούλια, νομίζω ότι θα μπορέσουμε να έχουμε ένα "consensus" για τους συγκεκριμένους δείκτες που να είναι σχετικοί με τους στόχους μας. Οι στόχοι μας είναι να έχουμε έναν αποτελεσματικό συντονισμό, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της κάθε χώρας και αναγνωρίζοντας επίσης και την αρχή της επικουρικότητας.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Είμαστε σύμφωνοι να υπάρχουν συγκεκριμένοι στόχοι. Αλλά η μία χώρα διαφέρει από την άλλη και δεν μπορεί να υπάρχει ένας ενιαίος στόχος για όλες τις χώρες. Άλλα είναι τα επίπεδα ανάπτυξης και γι' αυτό οι ρυθμοί θα είναι διαφορετικοί. Επίσης, δεν υπάρχει εμπειρία γύρω από τέτοιους συγκεκριμένους στόχους. Γι' αυτό θα πρέπει να ξεκινήσουμε με έναν περιορισμένο αριθμό, τους οποίους, όπως συμφωνήσαμε, θα επεξεργασθούμε και μετά να διευρύνουμε τον αριθμό αυτό των στόχων, προσαρμόζοντας κάθε φορά τα δεδομένα στις ειδικές περιπτώσεις που υπάρχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στόχοι, λοιπόν, ναι. Στόχοι περιορισμένοι στην αρχή, στόχοι που είναι προσαρμοσμένοι στα ειδικά δεδομένα των περιπτώσεων που υπάρχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Guterres, μιλήσατε και για την κρίση στο Κόσοβο και τη Ν.Α. Ευρώπη; Ποια είναι η θέση σας και τι σκοπεύετε να κάνετε γι' αυτή την κρίση;

A. GUTERRES: Νομίζω ότι έχουμε μια σαφή κοινή θέση σχετικά με το Κόσοβο και τα Δυτικά Βαλκάνια στο σύνολό τους. Πρώτα απ' όλα, θα πρέπει να λάβουμε υπόψη τις αποφάσεις και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, να σεβαστούμε δηλαδή τα υφιστάμενα σύνορα. Θα πρέπει, επίσης, να καταβάλουμε κάθε προσπάθεια για να δημιουργήσουμε μια πολυεθνική κοινότητα και κοινωνία στο Κόσοβο. Θα πρέπει ακόμη να συντονίσουμε τις προσπάθειές μας. Οι προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας δεν είχαν τον κατάλληλο συντονισμό στο παρελθόν. Θα πρέπει να γίνει αυτό για να υπάρξει το κατάλληλο περιβάλλον για τη θέσπιση δημοκρατικών θεσμών και για

την οικονομική ευημερία. Αυτές είναι και οι δύο βασικές προϋποθέσεις, αν θέλουμε να έχουμε μια λύση στο Κόσοβο. Πρέπει να ομολογήσω ότι είμαι λίγο αισιόδοξος, αλλά είμαι και πολύ αποφασισμένος να συνεχίσουμε με τους στόχους που έχουμε, να δώσουμε ένα σαφές μήνυμα, όχι μεικτά σήματα και ενδείξεις, ούτως ώστε να κατανοηθούμε από όλους και μέσα στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας να υπάρξουν ειδικές λύσεις για κάθε μια από τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, προκειμένου να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις που θα τους επιτρέψουν να συμμετάσχουν αργότερα στους ευρωπαϊκούς θεσμούς, όπως όλοι επιθυμούμε, λαμβάνοντας ακόμη υπόψη το γεγονός ότι θα πρόκειται για μια μακρά διαδικασία με πάρα πολλά εμπόδια καθ' οδόν.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Με τον κ. Guterres συζητήσαμε διεξοδικά το θέμα του Κοσόβου. Διαπίστωσα ότι υπάρχει μια αυξημένη συνειδητοποίηση της ανάγκης ενός αποτελεσματικού συντονισμού. Υπάρχουν πολλά όργανα που ασχολούνται με το θέμα. Υπάρχουν επίσης πολλά όργανα που ασχολούνται με τα θέματα του Συμφώνου Σταθερότητας και των Βαλκανίων. Εμείς θέλουμε να υπάρχει γρήγορα ένα αποτέλεσμα. Και γίνεται δουλειά αυτή τη στιγμή, πιστεύω, προκειμένου να υπάρξει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα.

A. GUTERRES – Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστούμε πολύ για την προσοχή σας.